

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTRA ŚRODOWISKA

Warszawa, dnia 16 grudnia 2014 r.

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ŚRODOWISKA ¹⁾

z dnia 15 grudnia 2014 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Ojcowskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Ojcowskiego Parku Narodowego, zwanego dalej „Parkiem”, na lata 2015 – 2017.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów ich eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 września 2014 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr poz. 1267).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628 i 842 oraz z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002 i 1101.

- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych i turystycznych oraz maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia 15 grudnia 2014 r. (poz.68)

Załącznik nr 1

IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Uszkodzenie i niszczenie nacieków oraz namulisk w jaskiniach. 2. Zaśmiecanie wewnątrz jaskiń. 3. Niszczenie krat zabezpieczających otwory wejściowe. 4. Niepokojenie hibernujących nietoperzy (<i>Chiroptera</i>). 5. Niszczenie wykopu archeologicznego w Jaskini Ciemnej	1. Zakładanie i konserwacja krat i zamknięć. 2. Sprzątanie i okresowa kontrola jaskiń. 3. Zamiana oświetlenia w Jaskini Ciemnej z oświetlenia świecami na inne. 4. Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopów archeologicznych w Jaskini Ciemnej – budowa pomostu nad wykopem archeologicznym
2	Niekorzystny wpływ turystyki: 1) wydeptywanie i niszczenie roślinności przez pieszych i rowerzystów, 2) zaśmiecanie i zanieczyszczanie	1. Organizacja ruchu turystycznego, przez: 1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2) budowę pawilonu obsługowego przy Jaskini Łokietka i schronu przeciwdeszczowego, 3) utrzymywanie w dobrym stanie kładek, mostków na szlakach turystycznych, 4) budowę wież, punktów i tarasów widokowych i edukacyjnych,

		<p>remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane),</p> <p>5) naprawę i uzupełnianie tablic i znaków informacyjnych oraz bram wjazdowych.</p> <p>2. Usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia.</p> <p>3. Budowa toalety przy kasie do Jaskini Ciemnej</p>
3	Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów i związane z tym zmniejszenie odporności na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne	Zwiększenie odporności ekosystemów leśnych, przez dostosowywanie składu gatunkowego drzewostanów do warunków siedliskowych oraz prowadzenie cięć stabilizujących
4	<p>1. Zmiana składu gatunkowego łąk</p> <p>2. Ubożenie zespołów roślinnych i populacji zwierzęcych.</p> <p>3. Degradacja walorów krajobrazowych</p>	<p>1. Koszenie łąk ze zbiorem i wywozem biomasy lub wypas zwierząt.</p> <p>2. Usuwanie drzew i krzewów pojawiających się na łąkach w wyniku sukcesji</p>
5	Zarastanie skał drzewami i krzewami, powodujące zanik gatunków kserotermicznych i naskalnych roślin i zwierząt, a w konsekwencji ubożenie tych zbiorowisk	<p>1. Usuwanie drzew, krzewów, odrośli.</p> <p>2. Koszenie powierzchni łącznie z ewentualnym wykopywaniem części podziemnej niepożądanego roślinności</p>
6	Utrata walorów krajobrazowych	Odślanianie zamku w Ojcowie oraz wybranych kompleksów i form skalnych z odrośli
7	<p>1. Zagrożenie walorów kulturowych i krajobrazowych Doliny Prądnika.</p> <p>2. Niszczenie zabytków architektury</p>	<p>1. Utrzymanie zabytków kultury materialnej.</p> <p>2. Utrzymanie historycznych stawów rybnych w Ojcowie i Pieskowej Skale.</p> <p>3. Okresowa konserwacja, rewaloryzacja i remonty</p>
8	<p>Zanikanie stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków roślin:</p> <p>1) zawilca wielkokwiatowego (<i>Anemone sylvestris</i> L.),</p> <p>2) pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.),</p> <p>3) wiśni karłowatej (<i>Prunus fruticosa</i> Pall.),</p> <p>4) chabra miękkowłosego (<i>Centaurea mollis</i>),</p> <p>5) macierzanki wczesnej (<i>Thymus praecox</i> Pygmaeus),</p> <p>6) astra gawędki (<i>Aster amellus</i>),</p> <p>7) ośmiału mniejszego (<i>Cerinth minor</i> L.),</p> <p>8) tojadu dzióbatego (<i>Aconitum</i></p>	<p>1. Usuwanie niepożądanych gatunków roślin ze stanowisk gatunków rzadkich i zagrożonych.</p> <p>2. Wzmocnienie populacji gatunków roślin rzadkich i zagrożonych przez ewentualny wysiew ich nasion.</p> <p>3. Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis</i> Bess.) na terenie Parku - zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku. Podsadzanie okazów pochodzących z hodowli.</p> <p>4. Wysiew nasion lub okazów pełnika europejskiego (<i>Trollius europaeus</i> L.) na terenie Parku, w miejscach wcześniejszej reintrodukcji (Dolina Saspowska)</p>

	<p><i>variegatum L.</i>), 9) brzozy ojcowskiej (<i>Betula oycoviensis Bess.</i>), 10) kosatki kielichowatej (<i>Tofieldia calyculata</i>), 11) ostnicy Jana (<i>Stipa joannis</i>), 12) ostrożenia pannońskiego (<i>Cirsium pannonicum</i>)</p>	
9	Opanowywanie siedlisk rodzimych roślin przez gatunki obcego pochodzenia	<p>1. Wykaszenie i wykopywanie części podziemnych roślin w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ograniczenie ekspansji niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens glandulifera</i>) i likwidacja stanowisk rdestowca ostrokończystego (<i>Reynoutria japonica</i>), przez koszenie i wrywanie okazów, 2) wykopywanie podziemnych kłączy nawłoci kanadyjskiej (<i>Solidago canadensis L.</i>) w obrębie najcenniejszych muraw kserotermicznych na Grodzisku i Górze Koronnej, 3) karczowanie okazów lilaka pospolitego (<i>Syringa vulgaris L.</i>) w zbiorowiskach ciepłolubnych zarośli w obrębie masywów Skały Długiej i Skał Panieńskich, 4) ograniczenie ekspansji niecierpka drobnokwiatowego (<i>Impatiens parviflora</i>) na stanowiskach chronionych i cennych dla roślin w Parku, 5) ograniczenie ekspansji kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>) w zbiorowiskach łągowych Parku, 6) wycinka dębu czerwonego (<i>Quercus rubra L.</i>) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia L.</i>). <p>2. Edukacja lokalnej społeczności</p>
10	Śmiertelność płazów na drodze w czasie ich wiosennych wędrówek do miejsc rozrodu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakładanie siatek ochronnych i wiader. 2. Ustawienie tablic informacyjnych w widocznych miejscach. 3. Czyszczenie przepustów i utrzymanie odpowiedniego poziomu wody w stawach
11	Szkody wyrządzone przez dziki (<i>Sus scrofa</i>) w uprawach	Prowadzenie redukcji dzików (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13

		października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226).
12	Zmniejszanie się ilości miejsc gniazdowania żądłówek (<i>Aculeata</i>)	Odsłanianie wybranych skarp ziemnych
13	Niedobór siedlisk dla saproksylobiontów w drzewostanach obszarów ochrony częściowej	1. Pozostawianie uschniętych drzew w drzewostanie – tzw. posuszu jałowego (nie dotyczy terenów sąsiadujących z drogami, szlakami turystycznymi i innymi miejscami przebywania ludzi). 2. Poszerzenie obszaru ochrony ścisłej na powierzchnie w oddziałach 37 g, m, n, o, p, r, 41 a, b, c, f, g, h, i, j
14	Zanikanie populacji niektórych gatunków dzikich pszczół (<i>Osmia cerinthidis</i>)	Reintrodukcja wybranych gatunków dzikich pszczół
15	Występowanie na terenie Parku gruntów niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku utrudniające prawidłowe zarządzanie ochroną przyrody na tych obszarach	Wykupy gruntów prywatnych – według możliwości
16	Presja urbanistyczna na terenie Parku	Uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzji o warunkach zabudowy
17	Podmywanie brzegów potoków w czasie powodziowych wezbrań wód zagrażające istniejącym zabudowaniom i drogom lokalnym	Wzmacnianie brzegów potoków (faszynowanie)

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Choroby i defekty genetyczne w populacji sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) i dzika (<i>Sus scrofa</i>). 2. Przegęszczenie populacji	Prowadzenie redukcji ze szczególnym uwzględnieniem zwierząt chorych
2	Niepokojenie nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) podczas snu zimowego w jaskiniach	Zakładanie i konserwacja krat oraz zamknięć w wybranych jaskiniach
3	Zanieczyszczenie wód	Bieżące utrzymanie oczyszczalni ścieków przy budynkach Parku
4	Występowanie pożarów	1. Utrzymanie dróg pożarowych w stanie przejezdności i coroczny przegląd dróg przeciwpożarowych. 2. Ograniczanie ruchu turystycznego w przypadku zagrożenia pożarowego
5	Utrata walorów krajobrazowych przez nadmierny rozwój drzew i krzewów oraz	Wycinka odrośli drzew i krzewów oraz wykaszanie roślin zielnych w miejscach

	roślinności zielonej	o dużych walorach widokowych
6	Zagrożenie bezpieczeństwa ludzi, szlaków turystycznych, dróg, parkingów, budynków i budowli spowodowane przez drzewa	Przeeglądy szlaków i usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi, pojazdów, budynków i budowli

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanistyczna w otulinie oraz związane z tym zanieczyszczenie powietrza, gleby i wód	Zapobieganie zagrożeniu presji urbanistycznej, przez: 1) wnioskowanie o wprowadzenie odpowiednich postanowień w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz decyzjach o warunkach zabudowy, 2) działanie na rzecz niedopuszczenia do zabudowy korytarzy ekologicznych oraz kontrola ich funkcjonowania, 3) monitoring przyrodniczy korytarzy ekologicznych, 4) monitoring zanieczyszczeń powietrza, wód i gleby, 5) zmiana sposobów ogrzewania budynków Parku
2	Zamiar budowy osiedla Cianowice-ogród w otulinie Parku oraz próba zabudowy wzgórza Parnas w sąsiedztwie zamku w Pieskowej Skale	1. Działanie na rzecz niedopuszczenia do zmiany przeznaczenia gruntów (z gruntów rolnych na tereny pod zabudowę). 2. Negatywne opiniowanie decyzji administracyjnych oraz aktów normatywnych w zakresie budowy osiedla Cianowice-ogród oraz zabudowy wzgórza Parnas. 3. Dokumentowanie szkodliwości koncepcji budowy osiedla dla przyrody Parku
3	Wkraczanie obcych gatunków roślin i zwierząt	1. Eliminowanie obcych gatunków. 2. Edukacja lokalnych społeczności

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Przerywanie powiązań przyrodniczych między obszarem Parku i jego otoczeniem	1. Działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu zwartej zabudowy w wyznaczonych korytarzach ekologicznych. 2. Prowadzenie monitoringu i dokumentowanie drożności korytarzy ekologicznych, kluczowych dla funkcjonowania Parku

¹⁾ Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

Załącznik nr 2

OPIS SPOSÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Uzupełnienie tablic informacyjnych dla obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar ochrony ścisłej
2	Wymiana uszkodzonych tablic informacyjnych		
3	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb	

B. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona jaskiń jako siedlisk nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) i dziedzictwa paleontologicznego, przez zakładanie i konserwację krat	6 jaskiń	Jaskinie – Łokietka (30a), Ciemna (36b) i 4 jaskinie w Dolinie Saspowskiej i Wąwozie Jamki (oddziały – 27g, 31a,b)
2	Monitoring liczebności nietoperzy (<i>Chiroptera</i>) hibernujących oraz w koloniach letnich	W zasiedlonych jaskiniach oraz w budynkach Parku	Większe jaskinie na terenie Parku (oddziały – 30a, 36b, 27g, 31a,b) i wybrane budynki (Jadwiga – 18s, Uroczą – 24o, Stanisławówka – 24x i Berło – 29j)
3	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych	Według potrzeb	Teren całego Parku

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Hodowla sadzonek drzew i krzewów w szkółce leśnej	1 ha	Oddział 20n
2	Zbiór nasion: 1) buka (<i>Fagus L.</i>), 2) dębu (<i>Quercus L.</i>), 3) jodły (<i>Picea abies</i>), 4) trześni (<i>Cerasus avium (L) Moench</i>), 5) tarniny (<i>Prunus spinosa L.</i>), 6) głogu (<i>Crataegus L.</i>)	1. Dąb (<i>Quercus L.</i>) – 100 kg. 2. Buk (<i>Fagus L.</i>) – 10 kg. 3. Jodła (<i>Picea abies</i>) – 30 kg. 4. Trześń (<i>Cerasus avium (L) Moench</i>) – 5 kg. 5. Tarnina (<i>Prunus spinosa L.</i>) – 2 kg. 6. Głóg (<i>Crataegus L.</i>) – 1kg	Obszar ochrony czynnej
3	Pielegnowanie gleby na uprawach leśnych przez wykaszanie niepożądanych roślin	8,25 ha/rok	1. Oddziały – 2, 6b, c, f, 19a, 21i, l, 31f, 37p, 41i. 2. Działki nr – 1970 Pieskowa Skała, 822 Saspów, 265 Wielmoża
4	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku od 11 do 20 lat (czyszczenia późne)	5 ha/rok	Działka nr 1970
5	Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej drzewostanów w wieku powyżej 20 lat (trzebieże wczesne)	Powierzchnia zabiegu – 20,1 ha	Oddziały – 18j,k,l,m,n, 23f,g, 40f
6	Przeciwdziałanie szkodom w drzewostanach powodowanych przez zwierzęta – zabezpieczanie upraw leśnych preparatem odstrasającym (repelentem)	11,3 ha/rok	1. Oddziały – 2, 3a, b, 6b, c, f, 18j, k, m, 19a, 21i, l, 31f, 35g, 37p, 41i. 2. Działki nr – 1970 Pieskowa Skała, 822 Saspów, 265 Wielmoża
7	Usuwanie z ekosystemów gatunków obcych i inwazyjnych (dębu czerwonego (<i>Quercus rubra L.</i>) i robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia L.</i>), lilaka (<i>Syringa L.</i>))	Wycinka pojedynczych drzew gatunków obcych i inwazyjnych	Obszar ochrony czynnej
8	Stwarzanie warunków do odnowienia naturalnego i sztucznego przez usuwanie śniego- i wiatrołomów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej

9	Usuwanie drzew opanowanych przez owady i grzyby, zagrażających trwałości i stabilności drzewostanów		
10	Usuwanie drzew zagrażających pojazdom, budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi na drogach, szlakach turystycznych i w miejscach gromadzenia się turystów, tj. parkingach, miejscach wypoczynkowych		Obszary ochrony czynnej
11	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, przez: 1) remont zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 2) naprawa i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych, 3) usuwanie odpadów stałych ze szlaków i ich otoczenia		Obszary ochrony czynnej, przez które przebiegają szlaki turystyczne
12	Usuwanie drzew i krzewów utrudniających przejezdność dróg przeciwpożarowych oraz coroczny ich przegląd		
13	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków roślin i zwierząt oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar Parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy lub wypas zwierząt. 2. Usuwanie drzew i krzewów wkraczających na łąki w wyniku sukcesji. 3. Usuwanie ekspansywnych bylin nitrofilnych.	59,93 ha/rok	1. Oddziały – 5d,h, 6i, 8f,h, 9a,d, 10d, 17c, d 17i, 18b,o,w, 20a,p,ax, 21A,b,r,t,w, 24 c,f,g,h,k, 25y, 26bx, 27a, 28h,i,m,n, 29a,c,d,f,o,bx,cx, 36c,f,h, 37a,d,l, 38b, 39h, 40a,r, 43f,k,h. 2. Działki nr – 456/1,2,3,4 Skąła, 915/1, 915/2, 933/1 Saspów, 19, 22, 27, 28, 33, 34, 35, 36, 60, 66, 67, 68, 69, 71/2, 71/4, 71, 571/9 Wola Kalinowska, 241, 242, 248, 250,

			252, 266, 267, 268, 269 Wielmoża
2	1. Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności, usuwanie drzew, krzewów i ich odrośli wraz z wywozem biomasy (raz w roku) lub wypas zwierząt. 2. Usuwanie odrośli na ścianach skalnych	10,45 ha/rok	Oddziały – 5c, 8k,m,n, 12,a, 12g, 15b, c, o, 17f, 17l, 18a, 21f,n, 24a, 28i, 29h, 36c, 39c, 39o, 44d
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów oraz wykaszanie roślinności zielnej	0,30 ha/rok	Działka nr 28/1 Skała
4	Ochrona gruntów rolnych przez utrzymanie liczebności dzika (<i>Sus scrofa</i>) i sarny (<i>Capreolus capreolus</i>) na poziomie odpowiednio 30 sztuk i 200 sztuk	Corocznie, według potrzeb	Obszar Parku oraz strefa ochrony zwierząt
5	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków roślin i zwierząt oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar Parku

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Udrażnianie koryt rzek i kanałów w celu zabezpieczenia przed powodzią budynków, dróg, mostów i kładek	Corocznie, według potrzeb	Potoki Prądnik i Saspówka oraz istniejące młynówki
2	Konserwacja umocnień brzegów rzek i kanałów	Według potrzeb	Potoki Prądnik i Saspówka
3	Utrzymanie stawów w Ojcowie i Pieskowej Skale		1. Oddziały – 29b,c, 9d, 8f, 24h. 2. Działka nr 1970 Pieskowa Skała
4	Prowadzenie inwentaryzacji flory i fauny oraz monitoringu procesów przyrodniczych	Według potrzeb i możliwości	Obszar Parku

D. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona osadów (namulisk) jaskiniowych przed zanieczyszczeniem przez zamianę oświetlenia świecami na inne oświetlenie	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)
2	Zabezpieczenie i udostępnienie zwiedzającym wykopu archeologicznego (budowa pomostu	1 jaskinia	Jaskinia Ciemna w Górze Koronnej (oddział 36)

	nad wykopem i schodów)		
3	Ochrona namulisk i szaty naciekowej jaskiń przez naprawę istniejących krat przy wejściach do jaskiń	5 jaskiń	Wąwóz Jamki
4	Utrzymanie, konserwacja i remont szlaków turystycznych, naprawa mostów	Według potrzeb	Obszar ochrony czynnej
5	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, przez: 1) modernizację parkingów wraz z infrastrukturą towarzyszącą, 2) budowę pawilonu obsługi oraz schronu przeciwdeszczowego przy Jaskini Łokietka, 3) remont i konserwację zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody, konstrukcje drewniane i murowane), 4) naprawę i uzupełnianie tablic informacyjnych i bram wjazdowych, 5) usuwanie odpadów ze szlaków i ich otoczenia, 6) konserwację obiektów i urządzeń turystycznych	2 obiekty 1 obiekt Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb Według potrzeb	

III. Na obszarach objętych ochroną krajobrazową

A. W ekosystemach leśnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
Nadzór nad lasami niepaństwowymi, w szczególności przez: 1) wyznaczanie drzew do wycięcia według oceny stanu lasu, 2) odnowienie i pielęgnacja drzewostanów	Według potrzeb	Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa położone na obszarze Parku

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona łąk przez wykaszanie zespołów roślinności łąkowej z usuwaniem biomasy	0,25 ha/rok	Powierzchnia granicząca z oddziałem 37 1 – działka nr 73
2	Ochrona zbiorowisk kserotermicznych i naskalnych przez wykaszanie roślinności oraz usuwanie drzew i krzewów i ich odrośli raz w roku z wywozem biomasy	7,87 ha/rok	Ostoje: 1) zbiorowisko między Grodziskiem a Wąwozem Pilny Dół, 2) Grodzisko i zbocze Grodziska,

			3) skały Pochylce, Łamańce, Ciche, 4) masyw ze skałą Baszta, 5) Piarczyska przy drodze do Skały
3	Ochrona krajobrazu przez usuwanie odrośli oraz pojedynczych drzew i krzewów i wykaszanie roślinności zielnej	1,20 ha/rok	Oddziały – 2c, 22c, 36i,

C. Inne, według specyfikacji Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja
1	Usuwanie drzew zagrażających budynkom, budowłom oraz bezpieczeństwu ludzi poruszających się po drogach i szlakach turystycznych	Corocznie, według potrzeb	Obszar ochrony krajobrazowej
2	Kształtowanie krajobrazu dolin przez ogławianie wierzb		Dna dolin
3	Ograniczenie niekorzystnego wpływu turystyki, przez naprawę zabezpieczeń technicznych (poręcze, zastawki, schody) oraz tablic informacyjnych i bram wjazdowych		Obszar ochrony krajobrazowej
4	Usuwanie odpadów ze szlaków i ich otoczenia		
5	Okresowe konserwacje urządzeń turystycznych		
6	Utrzymanie dróg prowadzących do obszarów, na których prowadzona jest ochrona czynna (naprawa mostów i brodów)		
7	Przegląd i usuwanie drzew zagrażających przejezdności dróg przeciwpożarowych		

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

Załącznik nr 3

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby ochrony czynnej gatunków zwierząt na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Dzik (<i>Sus scrofa</i>). 2. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 4. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)	Kontrola liczebności i dokumentowanie przemieszczania się zwierząt z Parku na zewnątrz i z otoczenia do Parku (monitoring i dokumentowanie korytarzy ekologicznych)	1. Liczenie zwierzyny metodą pędzeń i całorocznej obserwacji. 2. Tropienia. 3. Dokumentacja fotograficzna
2	1. Dzik (<i>Sus scrofa</i>). 2. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Zmniejszenie przegęszczenia populacji oraz eliminacja osobników ze szczególnym uwzględnieniem osobników chorych i z defektami genetycznymi	Prowadzenie redukcji
3	Płazy: 1) żaba trawna (<i>Rana temporaria</i>), 2) ropucha szara (<i>Bufo bufo</i>), 3) traszki (<i>Triturus</i>)	Ochrona i kontrola liczebności płazów w czasie ich wiosennej wędrówki na miejsca rozrodu	1. Zakładanie siatek ochronnych. 2. Utrzymanie stawów i przepustów. 3. Ustawienie tablic informacyjnych
4	Żądłowki (<i>Aculeata</i>)	Zwiększanie bazy gniazdowej	1. Odslanianie wybranych skarp ziemnych i obrywów lessowych. 2. Pozostawianie martwego drewna zwłaszcza na obrzeżach zbiorowisk leśnych w miejscach słonecznych

II. Sposoby ochrony czynnej gatunków roślin na obszarach ochrony czynnej

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	Wzmocnienie populacji na reintrodukowanych stanowiskach w Parku	Podsiew nasion lub okazów na stanowiskach, na których został reintrodukowany
2	Tojad dzióbaty (<i>Aconitum variegatum</i>)	Prześwietlenie stanowiska	1. Usunięcie maliny właściwej (<i>Rubus idaeus L.</i>) i pokrzywy zwyczajnej

			<p>(<i>Urtica dioica</i>), rozprzestrzeniających się na stanowisku w Dolinie Paduch.</p> <p>2. Wycięcie ocieniających drzew i krzewów.</p> <p>3. Utworzenie drugiego stanowiska w Dolinie Saspowskiej</p>
3	Brzoza ojcowska (<i>Betula x ojcoviensis</i>)	Wzmocnienie miejscowej populacji brzozy ojcowskiej na terenie Parku	<p>1. Nasadzenia.</p> <p>2. Zbiór nasion oraz ich wysiew w szkółce Parku</p>
4	<p>1. Chaber miękkowłosy (<i>Centaurea mollis</i>).</p> <p>2. Macierzanka wczesna (<i>Thymus praecox</i>).</p> <p>3. Aster gawędka (<i>Aster amellus</i>).</p> <p>4. Ostnica Jana (<i>Stipa joannis</i>).</p> <p>5. Kosatka kielichowa (<i>Tofieldia calyculata</i>).</p> <p>6. Dziewanna austriacka (<i>Verbascum austriacum</i>).</p> <p>7. Perlówka siedmiogrodzka (<i>Melica transylvanica</i>).</p> <p>8. Wiśnia karłowata (<i>Cerasus fruticosa</i>)</p>	Odślanianie i utrzymanie stanowisk roślin	<p>Usuwanie na stanowiskach drzew i krzewów, ze szczególnym uwzględnieniem ekspansywnych gatunków:</p> <p>1) Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>),</p> <p>2) Malina właściwa (<i>Rubus idaeus</i>),</p> <p>3) Trzmielina zwyczajna (<i>Evonymus europaea</i>),</p> <p>4) Trzmielina brodawkowata (<i>E. verrucosa</i>)</p>
5	Ośmiał mniejszy (<i>Cerinth minor</i>)	Wzmacnianie lokalnej populacji	<p>Podsiewanie nasion i podsadzanie siewek na piargu u podnóża Góry Koronnej dla zwiększenia liczebności populacji, jako etap wstępny do introdukcji związanej z nim dzikiej pszczoły (<i>Osmia cerinthidis</i>)</p>
6	<p>1. Rdestowiec ostrokończysty (<i>Reynoutria japonica</i>).</p> <p>2. Niecierpek wielkokwiatowy (<i>Impatiens glandulifera</i>).</p> <p>3. Niecierpek drobnokwiatowy (<i>Impatiens parviflora</i>).</p> <p>4. Nawłóć kanadyjska (<i>Solidago canadensis</i>).</p>	Eliminacja gatunków roślin inwazyjnych zagrażających gatunkom roślin rodzimych	<p>1. Wykaszanie i wykopywanie części podziemnych w miejscach szczególnie zagrożonych ekspansją gatunków inwazyjnych.</p> <p>2. Usuwanie niecierpka drobnokwiatowego w obrębie stanowisk szczególnie cennych gatunków roślin</p>

5. Kolczurka (<i>Echinocystis lobata</i>). 6. Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)		3. Edukacja społeczności lokalnej
--	--	-----------------------------------

WSKAZANIE OBSZARÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I
KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaje ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Ochrona ścisła	Oddziały – 24n, p, r, s, t, y, z, bx, 25 r, s, t, w, x, 27 h, i, l, m, n, 29 r, s, t, w, x, y, z, ax, 30 a, b, h, i, 31 a, b, c, 32 a, b, c, 33 c, g, 34 g, 37 b, c, f, h, i, j, w, x, y, z, 38 a, c, d, i, k, l, 40 h, i, j, l, m, n, o, p, 41 d, k, l, m, n, o	250,83 ha
2	Ochrona częściowa	1. Ochrona częściowa zbiorowisk leśnych, oddziały – 1a, b, 2 b, g, h, i, j, k, 3 a – n, 4 a – j, l, m, 5 a, b, c, f, g, i, j, 6 a – h, 7 a, b, 8 a – d, g, i, j – n, 9 b, f, h, i, l, m, 10 c, f, h, 11 b – k, 12 a, b, c, g, 13 a – c, f, h – n, 14 a – f, 15 a, b, d – n, p, 16 b, c, 17 a, b, f, g, h, j – m, 18 a, c – n, p, s, x – bx, 19 a – c, g – m, 20 b – h, k, l, n, r – z, 21 a, f – n, p, y, z, ax – hx, 22 d – h, 23 a, f – w, 24 a, i, m, ax, 25 a – p, 26 a – k, m – ax, cx, dx, 27 d, f, g, j, k, 28 a – d, g, i, j, 29 g, h, j, m, p, dx – jx, 30 c, g, j – m, 31 d – h, 32 d – g, 33 a, b, d, f, h, 34 a – c, f, h, i, 35 a, f – j, 36 a – d, g, 37 g, k, m – t, 38 f – h, j, 39 a – f, j – m, p, 40 c – g, k, s – y, 41 a – c, f – j, 42 a – m, 43 a – c, i, j, l, m, 44 a – h, 45 a, b, 46 a – d, g, i, 47 a – c, 48 a. 2. Ochrona częściowa zbiorowisk nieleśnych, oddziały – 4 n, 5 d, h, 6 i, 8 f, h, 9 g, k, 10 a, b, d, g, 11a, 12 d, f, 13 d, g, 15 c, o, r, 17 c, d, i, 18 b, o, r, 20 ax, 21 b, d, w, ix, 24 b – f, h, j, k, cx, 25 y, 26 bx, 27 a, c, 28 f, h, m, n, 29 a, d, f, i, l, n, o, bx, cx, 30 d, f, 34 d, 35 k, 36 f, h, i, 37 a, d, l, 38 b, 39 g, h, n, o, 40 a, b, 43 k, 46 f, h	968,45 ha
3	Ochrona krajobrazowa	Oddziały – 2 a – d, 4 k, 9 a, c, d, j, 16 a, 18 t, w, 19 d, f, 20 a, i, j, m, o, p, 21 c, o, r, s, t, x, jx, 22 a, b, c, 23 b, c, d, 24 g, l, o, w, x, 26 l, 27 b, 28 k, l, 29 b, c, k, 35 b, c, d, 39 i, 40 r, z, ax, 43 d, f, g, h	926,34 ha
Razem			2145,62 ha

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone zostały na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

Załącznik nr 5

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH I TURYSTYCZNYCH ORAZ MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB
MOGĄCYCH JEDNOCZEŚNIE PRZEBYWAĆ W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Obszar ochrony ścisłej	5
2	Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania	5
3	Pozostały obszar Parku	15
4	Biblioteka Parku	4

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Łokietkiem” – Muzeum im. Profesora W. Szafera, oddział 24g	100
2	Ośrodek Edukacyjno – Dydaktyczny „Hotel pod Kazimierzem”, oddział 24g	50
3	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
4	Kaplica na Wodzie, oddział 17	300

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Obszary udostępniania	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Zamek w Ojcowie, oddział 24b	120
2	Grodzisko – Kościół, oddział 12	250
3	Grota Łokietka, oddział 30	100
4	Jaskinia Ciemna, oddział 36b	80
5	„Ogrojec” – przy Jaskini Ciemnej, oddział 36b	40
6	Zajazd na Złotej Górze w Ojcowie, oddział 19f	120
7	Willa „Chopin” – restauracja, oddział 4k	40
8	„Domek na Postoju”, oddział 24f	40
9	Punkt widokowy – Skala Krukowskiego, oddział 36b	20

10	Punkt widokowy – Góra Koronna, oddział 36	15
11	Punkt widokowy – Skała Barania, oddział 36	20
12	Punkt widokowy – Góra Okopy, oddział 36	15
13	Punkt widokowy – Skała Jonaszówka, oddział 29h	15
14	Parking pod Zamkiem w Ojcowie, oddział 24f	250
15	Parking na Złotej Górze, oddział 26l	500
16	3 Parkingi w Pieskowej Skale, oddziały – 4, 9	300